

נושא השיעור: 'מי אני ומה שמי'

בשבילי מורשת | זהות אישית

גיל התלמידים: כיתה ב'.

משך הזמן: יחידת הוראה אחת (45 דק').

שמות היצירות ויוצריהם: מוסיקה לבחירת המורה.

עזרים נלווים: דפי מלווים לפעילות, עפרונות, צבעי עיפרון.

מטרות השיעור

1. לטפח את המודעות והזהות האישית של התלמידים באמצעות תנועה.

2. לעודד ביטוי אישי ולשכלל יצירתיות בתנועת הגוף.

הנחיות למורה:

השיעור נכתב בהלימה לתכנית הלימודים שבילי מורשת לתלמידי כיתה ב' בנושא זהות אישית. ניתן להשתמש בכל שלבי המערכה או בחלק ממנו בהתאם לגיל ולרמת תפקוד התלמידים.

הכנה מקדימה לשיעור: המורה תנחה את התלמידים למלא את הדף אשר ילווה את השיעור 'מי אני ומה שמי' טרם השיעור.

התלמידים יכתבו או יציירו בדף את: שמם המלא, חיה אהובה, מאכל אהוב, תחביב אהוב ותכונה בולטת. במידה וההכנה המקדימה אינה מתאפשרת, התלמידים ימלאו את הדף בתחילתו של השיעור באופן חלקי – שם ומאפיין אחד (וזאת על מנת שיתאפשר מבחינת זמני השיעור).

תיאור הפעילויות:

1. פתיחה (5 דק'):
 - א. המורה תנחה את התלמידים להניח את הדף המלווה את השיעור בדפנות החלל. (רצוי שהדף יהיה הפוך על מנת לצמצם הסחות דעת).
 - ב. המורה תסדר את התלמידים במעגל ותנחה אותם לומר את שמם על פי התור בליווי תנועה מתאימה. שאר התלמידים יחזרו על התנועה של חבריהם.
2. חימום (15 דק'):
 - המורה תנחה את התלמידים להתפזר בחלל ולנוע על פי ההנחיות המשתנות.
 - א. המורה תנחה את התלמידים לנוע כחיות, לדוגמה: כלב, נחש, דג ועוד. לסיום תנחה את התלמידים לנוע על פי החיה אותה ציינו בדף המאפיינים. המורה תתייחס למאפייני התנועה של החיה דרך שאלות מנחות כמו: מהם האברים המשתתפים בתנועתה של החיה, כיצד נעות גפיה, כיצד ראשה נע ועוד. מהו קצב תנועתה של החיה, מהו אופי התנועה (איכות תנועתית) ותכונותיה.
 - ב. המורה תנחה את התלמידים לנוע כמאכלים שונים, לדוגמה: גלידה, פלאפל, פסטה ועוד. לסיום תנחה את התלמידים לנוע על פי המאכל אותו ציינו בדף המאפיינים. המורה תתייחס לדימויים שעולים מכל מאכל וכיצד מובעים בתנועת הגוף, לדוגמה: גלידה קרה = תנועות רעד, גלידה נמסה = גוף נמס לרצפה ועוד.
 - ג. המורה תנחה את התלמידים לנוע על פי תחביבים שונים, לדוגמה: שחייה, כדורגל, נגינה ועוד. לסיום תנחה את התלמידים לנוע על פי התחביב שציינו בדף המאפיינים. המורה תתייחס למאפייני התנועה של התחביב וכיצד ניתן לנוע אותם בתנוחות ובגבהים שונים, להגדיל או להקטין את התנועה. לדוגמה: שחייה- מהן תנועות הידיים או הרגליים המאפיינות את הפעולה, כיצד ניתן לנוע אותן באופנים שונים.
 - ד. המורה תנחה את התלמידים לנוע בתגובה לתכונות שונות, לדוגמה: שובב, ביישן, סקרן ועוד. לסיום תנחה את התלמידים לנוע בתגובה לתכונה שציינו בדף המאפיינים. המורה תתייחס למאפיינים התנועתיים של התכונה וכיצד הם באים לידי ביטוי באיברים שונים-נפרדים ולאחר מכן בכל הגוף. לדוגמה: ביישן- תנועות קטנות ומכונסות בכפות ידיים, בגב, ברגליים ולאחר מכן בגוף כולו.

3. הצגה במליאה (10 דק'):

- א. המורה תחלק את התלמידים לזוגות, כל אחד מבני הזוג יחבר תנועה לשמו ולמאפיין אחד לבחירתו מתוך המאפיינים שכתבו/ציירו בדף.
- ב. המורה תנחה את התלמידים ללמד אחד את השני את שתי התנועות שחיברו.
- ג. המורה תנחה את התלמידים ליצור רצף תנועתי המורכב מהתנועות שחיברו - סך הכל כארבע תנועות לכל זוג.
- ד. התלמידים יתרגלו את הרצף ויזכרו אותו.

4. הצגה במליאה (10 דק'):

המורה תנחה את התלמידים להציג במליאה. כל 3 זוגות יציגו יחד בו זמנית.

5. דיון ורפלקציה שאלה אחת לבחירה (5 דק'):

- א. מה גיליתם על השם שלכם או על עצמכם בשיעור?
- ב. כיצד הרגשתם ליצור ריקוד משותף מהמאפיינים שלכם ושל חברכם?

קישור/משפט/דוגמה לפעילות:

1. ["אני אוהב" / יהונתן גפן](#).
2. [תכנית הלימודים בשבילי מורשת לכיתה ב](#)
3. [מתוך מאגר ההקלטות: כלים ליצירת ריקוד בהשראת טקסט](#)

היבטים מתכנית הלימודים החדשה

ערך: זהות אישית, בחירה אישית, יצירתיות.

מעורבות: התלמידים לוקחים חלק פעיל ביצירה אישית ובצפייה פעילה בריקודי חבריהם.

רלוונטיות: בשבילי מורשת – זהות אישית.

רכיבי ליבה מהתכנית: יצירה ומופע, חברה ותרבות.

*מערך השיעור כתוב בלשון נקבה אך מופנה לשני המינים.